

KLARINET

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B.
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: klarinet

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Mateja Bajt, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Bogolin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavec, Zavod RS za šolstvo; Matjaž Emeršič, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Gregor Gorenšek, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Liza Hawlina, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; dr. Anja Ivec, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matjaž Jevšnikar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Valerija Kamplet, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Simon Klavžar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Uroš Košir, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jože Kotar, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Janez Pincolič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Robert Prednik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Lev Pupis, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Dejan Rihtarič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jože Rošer, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Metod Tomac, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Rok Vilhar, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Rok Volk, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Matej Zupan, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-klarinet_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260398595](#)

ISBN 978-961-03-1294-9 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt klarinet za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu klarinet za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorrest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
- I:** *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagmam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
- O:** Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

- ☐ laborerat voluptiurem
- ☐ veligna tessint
- ☐ laborerat voluptiurem
- ☐ veligna tessint
- ☐ veligna tessint
- ☐ laborerat voluptiurem
- ☐ veligna tessint

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

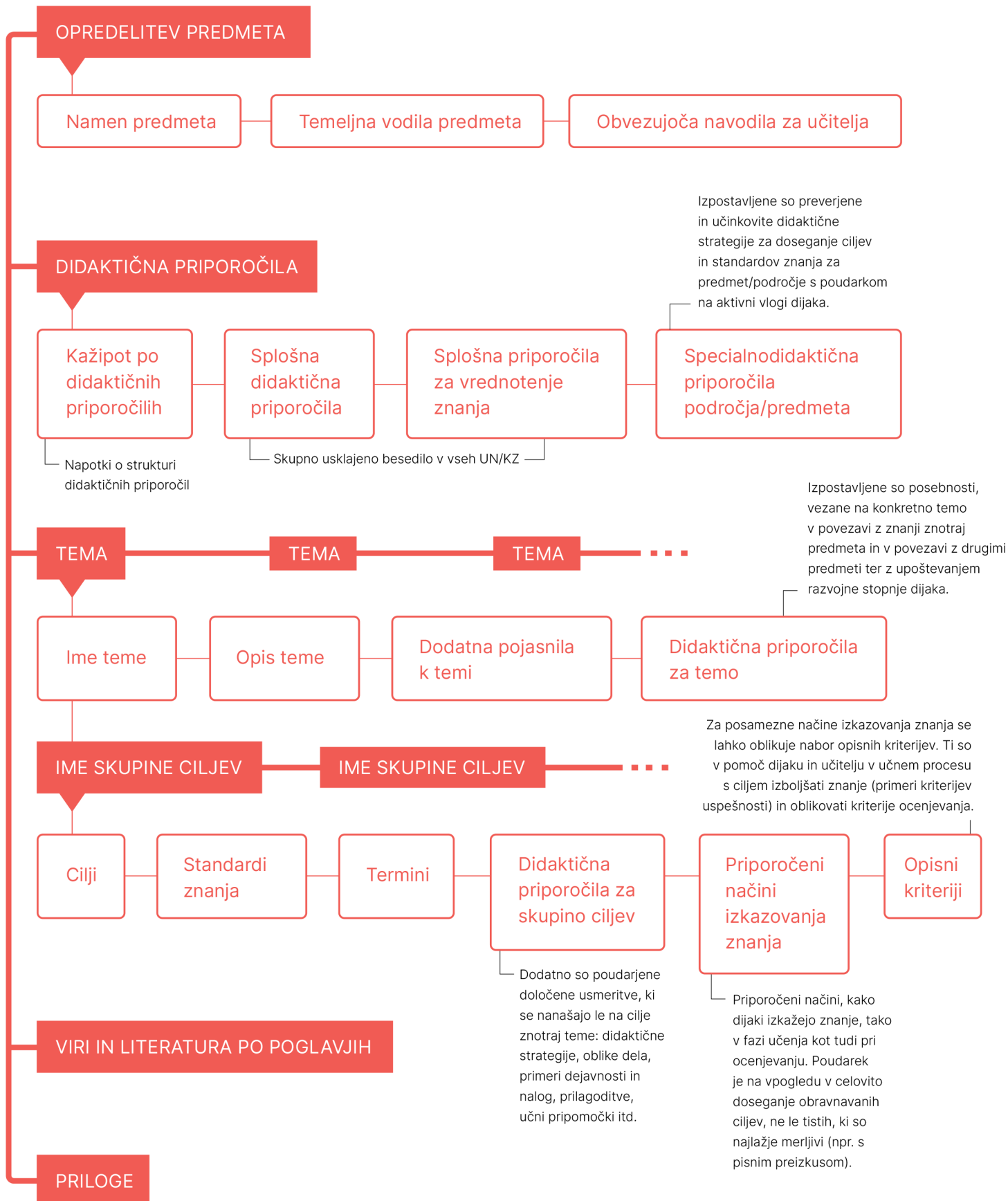
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 22

1. LETNIK..... 23

Tehnične prvine 23

Etude 26

Sonate in sonatine 28

Koncerti in koncertini 30

Druge skladbe 32

Skladbe slovenskih skladateljev 34

2. LETNIK..... 36

Tehnične prvine 36

Etude 38

Sonate in sonatine 40

Koncerti in koncertini 42

Druge skladbe 44

Skladbe slovenskih skladateljev 46

3. LETNIK..... 48

Tehnične prvine 48

Etude 50

Sonate in sonatine 52

Koncerti in koncertini 54

Druge skladbe 56

Skladbe slovenskih skladateljev 58

4. LETNIK..... 60

Tehnične prvine 60

Etude 62

Sonate in sonatine 64

Koncerti in koncertini 66

Druge skladbe 68

Skladbe slovenskih skladateljev 70

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH 72

1. letnik..... 72

TEHNIČNE PRVINE 72

ETUDE 72

SONATE IN SONATINE 72

KONCERTI IN CONCERTINI 73

DRUGE SKLADBE 73

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 74

2. letnik..... 74

TEHNIČNE PRVINE 74

ETUDE 75

SONATE IN SONATINE 75

KONCERTI IN CONCERTINI 75

DRUGE SKLADBE 76

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 76

3. letnik..... 77

TEHNIČNE PRVINE 77

ETUDE 77

SONATE IN SONATINE 77

KONCERTI IN CONCERTINI 78

DRUGE SKLADBE 78

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV 79

4. letnik..... 80

TEHNIČNE PRVINE 80

ETUDE 80

SONATE IN SONATINE 80

KONCERTI IN CONCERTINI	81
DRUGE SKLADBE	81
SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV	82
PRILOGE	84

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Pouk vsakega glasbenega inštrumenta je pedagoški proces estetskega izobraževanja. Posameznika pripeljemo do glasbenega izražanja, ki je plod številnih procesov, ki se odvijajo na ravneh videnja, razumevanja, ocene, emocionalnega doživljanja in fizičnega udejanjanja. Z razvojem teh sposobnosti se v dijaku krepijo umski, čustveni in estetski potenciali, ki so dobra podlaga za njegovo rast.

Če se ozremo v zgodovino klarineta, ki ne sega več kot tristo let v preteklost, vidimo, kako se je eno najmlajših pihal hitro in enakovredno uveljavilo v vseh zvrsteh glasbe. Danes je klarinet nesporno najpomembnejše in najbolj izrazno pihalo z veliko tehničnimi, zvočnimi in izraznimi zmožnostmi. Na začetku, tj. v času rokokoja, klarinet omenjajo kot inštrument, ki ga z njegovim značilnim zvočnim značajem uporabljajo v različnih zasedbah predvsem kot glasbilo za ustvarjanje različnih zvočnih učinkov. Z razvojem inštrumenta je bila tudi njegova vloga vse večja. Zaradi pestrosti barv in neskončnih možnosti izražanja postane klarinet v romantiki ideal mnogih velikih skladateljev.

Učni načrt ponuja izbiro in prilagodljivost, ki omogočata dijaku, da razvija svoja glasbena znanja in izvajalske spretnosti, da nastopa po svojih najboljših močeh ter prejme priznanje za svoje dosežke.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Ponuja široko in temeljito izobrazbo, ki omogoča dijaku samostojno delo. Učitelj ob upoštevanju dijakove stopnje razvoja in njegovih interesov izbira naslednje glasbene vsebine: tehnične prvine, etude, ciklična dela in skladbe. Namen izbora teh vsebin je razvijanje dijakove vsestranske glasbene nadarjenosti, njegovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, krepitev njegove daljše osredotočene pozornosti ter psihofizične vzdržljivosti. Učitelj prav tako posveča pozornost fizičnemu in duševnemu zdravju, gojenju duha ustvarjalnosti ter s tem celostnemu razvoju dijaka.

Učitelj omogoča dijaku soustvarjanje učnega procesa s ključnimi dejavniki: namera učenja, osebni cilji, kriteriji uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje. Učitelj prevzame odgovornost za izbiro ustreznega programa, s katerim se dijak predstavlja na nastopih.

Dijak prav tako razvija odgovornost za svoje znanje in veščine: v povezavi z učnim načrtom in standardi znanja oblikuje lastne cilje, razvija sposobnosti za načrtovanje učenja, usvaja ter oblikuje strategije za doseganje

zastavljenih ciljev, ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela, spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka v skladu z zastavljenimi cilji. Na nastopih predstavlja svoje ustvarjalne in poustvarjalne dosežke. Aktivno se vključuje v komorne skupine, orkestre in druge skupne projekte, pri čemer se navaja na medsebojno umetniško sodelovanje ter razvija sposobnosti komunikacije in samoiniciativnost. Vključuje se v domača in mednarodna šolska partnerstva ter ob koncu šolanja dosega predpisano znanje za nadaljevanje študija.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Predmet temelji na ciljno in procesno usmerjenem izvajanju avtentičnih oblik glasbenega učenja. Učni proces je zasnovan tako, da spodbuja dejavno vlogo dijaka ter vodi k njegovemu celostnemu razvoju in trajnejšemu znanju. Pri načrtovanju in izvajanju pouka upošteva dijakovo stopnjo razvoja, interese in individualne zmožnosti. Dijaka spodbuja k samostojnemu postavljanju učnih ciljev, načrtovanju učenja in izbiri strategij za doseganje zastavljenih ciljev. Tak pristop krepi dijakovo odgovornost za lastno učenje in prispeva k razvoju učne samoregulacije. Ob sistematični vadbi razvija delovne navade in odnos do dela; spremlja in samostojno vrednoti uspešnost svojega napredka.

Učni proces vključuje jasno izraženo namero učenja, oblikovanje osebnih ciljev in kriterijev uspešnosti, zastavljanje vprašanj, samovrednotenje in medvrstniško vrednotenje ter postopno razvijanje delovnih navad in odnosa do dela. Poudarek je na kakovostni in spoštljivi komunikaciji med učiteljem in dijakom, ki je temelj učinkovitega učenja. Učitelj namenja posebno pozornost ohranjanju fizičnega in duševnega zdravja dijaka ter gojenju ustvarjalnosti, kar je ključno za njegov celostni razvoj.

Učitelj naj upošteva sposobnosti dijaka, letni delovni načrt orkestrov ter komorne igre in s tem omogoči dijaku vključevanje v čim več različnih zasedb. Pri pouku naj učitelj spodbuja dijaka pri usvajanju specifik glasbila in namenja posebno pozornost pripravi jezičkov, ki so ključnega pomena za oblikovanje in kvaliteto tona.

Učitelj dijaka spodbuja k nastopanju, priporočamo vsaj dva nastopa letno v okviru predmeta. Uporaba avdio- in videoposnetkov profesionalnih izvajalcev postane pomembno orodje pri razvoju glasbenega okusa, obisk koncertov, opernih predstav, revij, seminarjev in delavnic pa razširja estetska obzorja in spodbuja umetniško refleksijo. Učitelj dijaka pouči o skrbnem vzdrževanju glasbila z redno higieno.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelka *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- » temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in

prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijakov),

- » dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter
- » kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obiski koncertov in glasbenih prireditev ter srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja prispevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezni letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pri vsaki temi (letniku) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti pridobljenih v predhodnih letnikih.

Široka opredelitev pojmov omogoča učitelju avtonomijo pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pri individualnem pouku klarineta je individualizacija temeljni didaktični princip: učitelj cilje, vsebine, tempo in načine izkazovanja znanja sproti prilagaja posameznemu dijaku ter napredku, ugotovljenemu s formativnim spremljanjem (nameni učenja, jasni kriteriji uspešnosti, sprotne povratne informacije, samovrednotenje in vrstniška povratna informacija). Pojem diferenciacija smiselno uporabljamo v skupinskih kontekstih (komorna igra, orkester), pri čemer učitelj v isti učni situaciji diferencira vloge, zahtevnost in podporo glede na različne zmožnosti dijakov. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka inštrumenta še bolj podpira individualizacijo (ob podpori

formativnega spremljanja). Učitelj načrtuje cilje tako, da spodbuja dijakovo samostojnost pri glasbenih dejavnostih izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje, tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri komorni igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih in orkestrih. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in zgodovine glasbe, uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in kakovostnejši izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini ter pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pri vsaki skupini ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Individualni pouk inštrumenta se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih. Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj dva učitelja, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop

1. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, D7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede molovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, zm7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede dve etudi različnega karakterja;
- » izvede koncert ob klavirski spremljavi;
- » izvede sonato ali sonatino ob klavirski spremljavi;
- » izvede virtuosno skladbo ob klavirski spremljavi;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

Eno delo se izvaja na pamet. V primeru, da gre za koncert, sonato ali sonatino, je treba na pamet izvajati vse stavke.

2. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, D7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede molovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, zm7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede dve etudi različnega karakterja;
- » izvede koncert ob klavirski spremljavi;
- » izvede sonato ali sonatino ob klavirski spremljavi;
- » izvede virtuosno skladbo ob klavirski spremljavi;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

Eno delo se izvaja na pamet. V primeru, da gre za koncert, sonato ali sonatino, je treba na pamet izvajati vse stavke.

3. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, D7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede molovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, zm7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede dve etudi različnega karakterja;
- » izvede koncert ob klavirski spremljavi;
- » izvede sonato ali sonatino ob klavirski spremljavi;
- » izvede virtuosno skladbo ob klavirski spremljavi;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

Eno delo se izvaja na pamet. V primeru, da gre za koncert, sonato ali sonatino, je treba na pamet izvajati vse stavke.

4. LETNIK

Dijak:

- » izvede durovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, D7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede molovo lestvico na francoski način legato, staccato, trozvok razložen in arpeggio, legato in staccato, zm7 razložen in arpeggio, legato in staccato, enojne terce, dvojne terce legato in staccato;
- » izvede dve etudi različnega karakterja;
- » izvede koncert ob klavirski spremljavi;
- » izvede sonato ali sonatino ob klavirski spremljavi;
- » izvede virtuosno skladbo ob klavirski spremljavi;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

Eno delo se izvaja na pamet. V primeru, da gre za koncert, sonato ali sonatino, je treba na pamet izvajati vse stavke.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti, ki jih dijak dosega v okviru pouka.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

Dijak:

- » spoznava ^{SC}(1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika, ^{SC}(1.1.2.2)
- » analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi, ^{SC}(1.1.4.1)
- » razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo, ^{SC}(1.1.5.1)
- » vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje, ^{SC}(1.3.1.1)
- » spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst, ^{SC}(1.3.2.1)
- » uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih, ^{SC}(1.3.4.1)
- » svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje, ^{SC}(1.3.4.2)
- » živi kulturo in umetnost kot vrednoto. ^{SC}(1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

Dijak:

- » s pomočjo glasbe prepozna lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem, ^{SC}(2.1.1.1)
- » gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov, ^{SC}(2.1.3.1)
- » kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv, ^{SC}(2.2.2.1)
- » sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. ^{SC}(2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

Dijak:

- » uravnava lastno doživljanje ^{SC}(3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje, ^{SC}(3.1.2.2)
- » z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost ^{SC}(3.1.4.1) in sprostitve, ^{SC}(3.2.3.2)
- » se vključuje v gibalne dejavnosti ^{SC}(3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC}(3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja, ^{SC}(3.2.4.1)
- » razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC}(3.3.2.1) in sodelovalne veščine. ^{SC}(3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

Dijak:

- » pri iskanju informacij o glasbi ^{SC}(4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo, ^{SC}(4.2.1.1), ^{SC}(4.3.1.1), ^{SC}(4.3.2.1)

- » upravlja svojo digitalno identiteto, **SC** (4.2.6.1)
- » prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. **SC** (4.5.1.1)

Podjetnost

Dijak:

- » uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov, **SC** (5.1.2.1), **SC** (5.3.1.1)
- » vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev, **SC** (5.3.5.2)
- » uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. **SC** (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqii1>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na utrjevanju in nadgrajevanju osnovne tehnike, razvijanju muzikalnosti ter spoznavanju različnih stilnih obdobj. Ob tem razvija natančnost pri izvajanju, osnovno fraziranje, interpretacijo in samostojnost pri učenju novega gradiva.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : spozna tehnične zmožnosti glasbila in se uri v izbiri primerne ustnika in jezička;
- : razvija oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, čisto intonacijo;
- : pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- SC (3.1.1.1)
- : usvaja durove in molove lestvice, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- : usvaja različne osnovne in pomožne prijeme;
- : razvija zmožnost za dinamične in barvne nianse;
- : utrjuje različne načine artikulacij;
- : spozna različne sloge in načine izvajanja;
- : razvija samostojno kontrolo funkcionalne drža telesa ter postavitve leve in desne roke;
- SC (3.2.1.1)
- : razvija tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, intonacijo;
- : se uči attacca in pravilen udarec jezika pri staccatu.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže izvajalske spretnosti ter temeljne elemente igranja (preponsko dihanje, nastavek, drža telesa in inštrumenta);
- » pozna tehnične zmožnosti inštrumenta in izkaže samostojnost pri izbiri ustnika in jezička;
- » pravilno oblikuje ton in izenačuje vse registre ter igra intonančno čisto;
- » obvlada tehniko dihanja in vezave s pomočjo trebušne prepone;
- » **zaigra durove in molove lestvice, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;**
- » **obvlada osnovne in pomožne prijeme;**
- » pravilno oblikuje dinamične in barvne nianse;
- » izkaže različne načine artikulacije;
- » obvlada attacca in pravičen udarec jezika.

TERMINI

- dihanje z uporabo prepone
- lestvice
- kromatika
- akordi (razloženi kvintakordi, D/ in zm7)
- artikulacija
- attacca
- staccato

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dijak ima svoje oz. lastno glasbilo.
- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Priporočeno je, da dijak igra *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja

- » Samostojnost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : skozi etude razvija, uri in pogloblja tehnično in muzikalno znanje;
- : utrjuje izenačenost tona v vseh registrih;
- : razvija vodenje tona znotraj fraze;
- SC (3.3.2.1)
- : razvija spretnost igre a prima vista.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude;
- » izkaže izenačenost tona v vseh registrih;
- » obvlada vodenje tona znotraj fraze;
- » zaigra *a prima vista*.

TERMINI

◦ etuda ◦ izenačenost registrov ◦ vodenje tona ◦ fražiranje ◦ igra a prima vista

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Ob igranju etud izkazano tehnično in muzikalno znanje
- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- : izvaja sonate in sonatine;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : razvija branje not;
- : spoznava slog in zgradbo različnih cikličnih oblik;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- SC (1.1.2.1)
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje komorno igro.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra sonato ali sonatino;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

◦ sonata ◦ sonatina ◦ ciklično delo ◦ komorna igra

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Ciklična dela, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izvaja koncerte in concertine;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija branje not;
- : spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- : razvija interpretacijo;
- : igra na pamet;
- SC (3.1.3.3)
- : utrjuje igro ob klavirski spremljavi.
- SC (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra koncert ali concertino;
- » pozna stilne zakonitosti, slog in zgradbo;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob igri s klavirsko spremljavo.

TERMINI

○ koncert ○ concertino ○ ciklično delo ○ klavirska spremljava

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

- » Koncerte in koncertine, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.
- » Z izvajanjem na pamet dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spoznava literaturo, ob izvorni literaturi tudi transkripcije;

SC (4.3.3.1)

○: razvija muzikalno in tehnično znanje;

○: skladbe izvaja na pamet;

○: spoznava različne sloge;

○: spoznava agogiko;

○: razvija vodenje tona znotraj fraz;

○: razvija interpretacijo.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra različne skladbe;

» izkaže muzikalne in tehnične prvine;

» zaigra transkripcije;

» zaigra na pamet;

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» obvlada vodenje tona znotraj fraz;

» izkaže pravilnost interpretacije;

» izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

◦ virtuoza skladba ◦ komorna igra

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : razvija zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;
- : izvaja skladbe slovenskih skladateljev;
- ^{SC} (1.3.5.1)
- : spoznava različne sloge notnega zapisa.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra skladbe slovenskih skladateljev;
- » izkaže razumevanje različnih slogov notnega zapisa.

TERMINI

- različni slogi notnega zapisa

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja

- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na razširjanju tehničnih in interpretativnih sposobnosti, poglobljenem delu na fraziranju, dinamiki in artikulaciji ter izvajanju zahtevnejših skladb. Ob tem razvija umetniško izraznost, stilno interpretacijo in samozavest pri javnem nastopanju.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- skrbi za primerno izbiro ustnika in jezička;
- utrjuje oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, nadzoruje intonacijo;
- pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- usvaja različne osnovne in pomožne prijeme;
- usvaja durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- razvija zmožnost za dinamične in barvne nianse;
- utrjuje različne načine artikulacij;
- razvija samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter postavitve leve in desne roke;
- SC (3.2.1.3)
- razvija tehnične prvine: prstno tehniko, dinamične kontraste, intonacijo;
- utrjuje attacco in pravičen udarec jezika pri staccatu;
- oblikuje osebni sistem vadbe tehnično-muzikalnih prvin;
- izvaja tonske vaje v vseh dinamikah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » **pravilno oblikuje ton in izenačuje vse registre in igra intonančno čisto;**
- » obvlada tehniko dihanja in vezave s pomočjo trebušne prepone;
- » **zaigra durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;**
- » obvlada osnovne in pomožne prijeme;
- » pravilno oblikuje dinamične in barvne nianse;
- » **obvlada različne načine artikulacije;**
- » izkaže dobro attacco in pravi udarec jezika pri staccatu;
- » **pravilno izvede tonske vaje v vseh dinamikah.**

TERMINI

- dihanje z uporabo prepone ◦ lestvice ◦ kromatika ◦ akordi (razloženi kvintakordi, D7 in zm7) ◦ artikulacija
- attacca ◦ staccato

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Priporočeno je, da dijak igra *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : izvaja etude;
- : utrjuje izenačenost tona v vseh registrih;
- : razvija vodenje tona znotraj fraze;
- : razvija spretnost igre *a prima vista*.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra etude;
- » izkaže izenačenost tona v vseh registrih;
- » obvlada vodenje tona znotraj fraze;
- » izkaže spretnost igre *a prima vista*.

TERMINI

◦ etuda ◦ izenačenost registrov ◦ vodenje tona ◦ fražiranje ◦ igra *a prima vista*

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja

- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- : izvaja sonate in sonatine;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : razvija branje not,
- : spoznava slog in zgradbo različnih cikličnih oblik;
- SC (1.3.2.1)
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- SC (1.1.2.2)
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje skupno igro s klavirjem.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra sonato in sonatino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

○ sonata ○ sonatina ○ komorna igra ○ muzikalne prvine ○ stilne zakonitosti

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Ciklična dela, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- izvaja koncerte in concertine;
- usvaja stilne zakonitosti;
- razvija muzikalne prvine;
- spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- razvija interpretacijo;
- igra na pamet;

I: razvija sposobnost vrednotenja igranja profesionalnega klarinetista, lastnega in vrstnikovega igranja, pri čemer izboljšuje kritično poslušanje, analitične sposobnosti in estetsko občutljivost.

SC (2.1.1.1 | 3.3.1.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » zaigra koncert ali concertino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije.

TERMINI

○ koncert ○ concertino ○ ciklično delo ○ klavirska spremljava

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

- » Koncerte in koncertine, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.
- » Z izvajanjem na pamet dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spoznava literaturo, ob izvorni literaturi tudi transkripcije;

SC (3.1.4.1 | 4.1.1.1)

○: skozi skladbe razvija muzikalno in tehnično znanje;

○: igra na pamet;

○: spoznava različne sloge;

○: spoznava agogiko;

○: razvija vodenje tona znotraj fraz;

I: se uči prepoznavati glasbena doživetja čustev razpoloženja in asociacij ter jih izražati v skladbah.

SC (1.3.4.2 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra različne skladbe;

» zaigra transkripcije;

» zaigra na pamet;

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» obvlada vodenje tona znotraj fraz;

» izkaže muzikalne in tehnične prvine.

TERMINI

○ virtuoзна skladba ○ komorna igra ○ transkripcija ○ agogika

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

○: izvaja skladbe slovenskih skladateljev;

SC (1.3.5.1)

○: spoznava različne sloge;

○: spoznava agogiko;

○: razvija vodenje tona znotraj fraz;

○: razvija zanimanje za slovensko glasbeno ustvarjalnost;

! se glasbeno opismenjuje v dejavnostih izvajanja, poslušanja, branja in pisanja glasbe.

SC (1.1.1.1 | 1.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» zaigra skladbe slovenskih skladateljev;

» izkaže razumevanje različnih slogov;

» obvlada agogiko;

» obvlada vodenje tona znotraj fraz.

TERMINI

◦ različni slogi notnega zapisa

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

» Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.

» Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev.*

Poudarek je na tehnični in interpretativni zahtevnosti, izvajanju kompleksnejših cikličnih del in solističnih skladb ter poglobljenem razumevanju različnih stilnih obdobij.

Ob tem razvija umetniško zrelost, samostojno oblikovanje interpretacije in sposobnost analize glasbenega gradiva.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : samostojno izbere, preverja in prilagaja ustnik ter jeziček glede na tehnične in akustične potrebe;
- : utrjuje oblikovanje tona, izenačenost vseh registrov, nadzoruje intonacijo;
- SC (3.3.2.1)
- : pogloblja tehniko dihanja in vezave s kontrolirano podporo trebušne prepone;
- : obvladuje osnovne in pomožne prijeme ter jih smiselno uporablja pri izvajanju glasbenih nalog;
- : izvaja durove in molove lestvice v francoskem načinu, tonične kvintakorde, D7, zm7, enojne in dvojne terce in oktave;
- : zavestno uporablja dinamične in barvne nianse za izražanje glasbene vsebine;
- : zavestno uravnava samostojno kontrolo funkcionalne drža telesa ter postavitev leve in desne roke;
- : izpopolnjuje različne načine artikulacij;
- : prepozna značilnosti različnih slogovnih obdobij ter ustrezno prilagaja način izvajanja glede na stil in kontekst skladbe.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže poglobljeno znanje in veščine na področju tehnike (prstna tehnika, dihanje, tonski obseg);
- » tehnično natančno izvede durove in molove (harmonski in melodični) lestvice po francoskem sistemu ter pripadajoče akorde (kvintakord, D7 in zm7) razloženo in kot arpeggio, v enojnih in dvojnih tercah ter oktavah, z različnimi artikulacijami;
- » spretno artikulira in različne izvedbe vključuje v glasbeno frazo;
- » uporablja dinamične in barvne nianse za poglobljeno izražanje glasbene vsebine.

TERMINI

- artikulacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Priporočeno je, da dijak igra *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : slogovno ustrezno interpretira etude različnih slogovnih obdobij in zahtevnostnih stopenj, pri čemer upošteva tehnične, izrazne in stilne značilnosti etud;
- : pogloblja interpretativne spretnosti, fraziranje ter tehnično obvladovanje zahtevnejših glasbenih struktur;
- : utrjuje sposobnost igranja na pamet in a vista.

SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede tehnično zahtevne pasaže v celotnem obsegu klarineta z izrazno jasnostjo in slogovno ustreznostjo;
- » izvede dve etudi kontrastnega značaja (ena počasna, ena hitra) zahtevane stopnje;
- » oblikuje muzikalno smiselne fraze, ki ustrezajo slogovnim značilnostim in izražajo glasbeno vsebino.

TERMINI

◦ etuda ◦ vodenje tona ◦ fraziranje

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Priporočeno je, da dijak igra *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja,
- » Orientacija v notnem zapisu

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- izvaja sonate in sonatine;
- usvaja stilne zakonitosti;
- razvija muzikalne prvine;
- spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- razvija interpretacijo;
- utrjuje komorno igro.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede sonato ali sonatino;
- » usvoji stilne zakonitosti;
- » izkaže muzikalne prvine;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže pravilnost interpretacije;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob skupni igri s klavirjem.

TERMINI

○ sonata ○ sonatina ○ komorna igra ○ tonsko okrasje ○ interpretacija

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Ciklična dela, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku,

- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izvaja koncerte in concertine;
 - : poglobljeno razvija tehnično natančnost izvedbe, intonacijsko čistost in ritmično zanesljivost;
 - : pogloblja in krepi interpretativno zbranost, razumevanje glasbene forme in značajske kontraste med posameznimi stavki;
 - : utrjuje igro ob klavirski spremljavi.
- SC (3.3.3.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » koncert ali concertino izvede s tehnično korektnostjo, intonacijsko natančnostjo in ritmično stabilnostjo;
- » izvede glasbeno poustvarjanje na umetniško prepričljivi ravni ter nastopi z jasno izraženo samozavestjo;
- » pri izvedbi večstavnih del izkaže razumevanje glasbene oblike in smiselno oblikuje kontraste med stavki;
- » interpretira celovito ciklično delo z razumevanjem njegove formalne zgradbe in vsebinskega razvoja.

TERMINI

- koncert ○ concertino

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Koncerte in concertine, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.
- » Z izvajanjem na pamet dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Tehnična natančnost
- » Interpretativna zbranost
- » Orientacija v notnem zapisu

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : razvija interes za solistično literaturo in pridobiva izkušnje z izvajanjem tehnično in izrazno primerno zahtevnih skladb;
- : nadgrajuje tehnične možnosti igranja (npr. slap, frullato, vibrato, prepohana lega);
- : spoznava ob izvorni literaturi tudi transkripcije;
- SC (4.1.2.1)
- : uporablja virtuosnejšo literaturo za solo klarinet;
- : pogloblja poznavanje slogovnih značilnosti glasbenih obdobj (klasicizem, romantika, moderna);
- : pogloblja komorno sodelovanje in usklajenost s pianistom;
- : pogloblja občutek za tonsko barvitost, agogično oblikovanje in interpretativno odločnost;
- : pogloblja intonančno čistost in ritmično natančnost.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede solo skladbo primerne zahtevnosti z ustreznim umetniškim izrazom ter z učiteljevo podporo vključuje osnovne razširjene tehnike igranja;
- » zaigra virtuosnejšo literaturo za solo klarinet;
- » s poglobljeno interpretacijo izvede dve skladbi iz različnih stilnih obdobj v sodelovanju s klavirsko spremljavo;
- » skladbe izvede z raznoliko tonsko barvo;
- » smiselno uporabi agogiko in sprejema jasno izražene interpretativne odločitve.

TERMINI

○ solistična literatura ○ slap ○ frullato ○ prepohana lega ○ vibrato

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Tehnično dovršeno, intonančno čisto in ritmično natančno izveden notni tekst

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- : poglobljeno razvija tehnično natančnost in izrazno prepričljivost glasbene interpretacije;
- : izvaja tehnično in slogovno primerno zahtevne skladbe slovenskih avtorjev ter jih interpretira v skladu z njihovimi slogovnimi značilnostmi;
- : poglobljeno spoznava slovensko glasbeno umetnost ter razvija razumevanje pomena narodne identitete in kulturne dediščine.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » skladbo izvede tehnično zanesljivo in interpretativno prepričljivo;
- » izvede delo slovenskega skladatelja.

TERMINI

- pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanj
- » Tehnična natančnost in zanesljivost
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku spoznava glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ciklična dela (sonate, sonatine), Ciklična dela (koncerti, concertini), Druge skladbe, Skladbe slovenskih skladateljev*. Poudarek je na umetniški dovršenosti, tehnični in interpretativni zrelosti ter pripravi maturitetnega programa.

Ob tem razvija samostojnost pri izbiri in pripravi repertoarja, poglobljeno analizo skladb ter samozavestno javno nastopanje.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : krepi samostojno kontrolo funkcionalne drže ter vzpostavlja sproščeno in uravnoteženo telesno držo pri igranju;
- : vzdržuje stabilen, prilagodljiv in usklajen nastavek, ki zagotavlja enakomerno zvočno barvo v vseh registrih in omogoča uporabo naprednih tehnik;
- : izboljšuje dihalno tehniko z usmerjenim delom na dolgih frazah in zanesljivi intonaciji;
- : obvladuje koordinacijo prstov in jezika ter obvladuje kompleksnejše artikulacije (npr. frullato, slap);
- : razširja znanje o lestvičnem in akordskem gradivu ter ga razširja na celoten razpon inštrumenta (vključno s kromatiko in arpeggii);
- : usvaja igranje v preprihani legi;
- : z izbiro lastne literature oblikuje umetniški izraz in utrjuje tehnično samozavest.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » suvereno obvlada tehnične prvine v celotnem obsegu klarineta ter jih učinkovito uporablja v različnih slogovnih kontekstih;

» tehnično natančno izvede durove in molove (harmonski in melodični) lestvice po francoskem sistemu ter pripadajoče akorde (kvintakord, D7 in zm7), razloženo in kot arpeggio, v enojnih in dvojnih tercah ter oktavah, z različnimi artikulacijami;

» obvlada izvedbo razširjenih tehnik igranja in jih smiselno vključi v glasbeno frazo.

TERMINI

◦ funkcionalna telesna drža ◦ intonančna zanesljivost ◦ zvočna barva

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

» Vaje izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

» Priporočeno je, da dijak igra *a prima vista*.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» Pri pouku

» Z nastopi

» S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

» Pravilnost izvajanja

» Samostojnost izvajanja

» Doživetost izvajanja

» Orientacija v notnem zapisu

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : samostojno interpretira etude različnih slogovnih obdobj in zahtevnostnih stopenj;
- : samostojno in slogovno prepričljivo interpretira etude iz različnih glasbenih obdobj, pri čemer upošteva stilne značilnosti, značilne artikulacijske prakse ter zgodovinski kontekst;
- : uri sposobnost igranja na pamet in a vista;
- : uri slogovno raznolikost in krep lastno umetniško izražanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dve etudi kontrastnega značaja (ena počasna, ena hitra) zahtevane stopnje;
- » izvede etude za izražanje tehnične spretnosti in muzikalne zrelosti;
- » izkaže umetniško zrelost in poznavanje slogovnih značilnosti;
- » tehnično in interpretativno obvlada vibrato, agogične prvine in artikulacijsko raznolikost.

TERMINI

- tehnična spretnost
- kontrastni značaj
- artikulacijska raznolikost

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Etude izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SONATE IN SONATINE

CILJI

Dijak:

- izvaja sonate in sonatine;
- analizira in interpretira obsežnejša večstavčna dela različnih stilnih obdobj;
- nadgrajuje in krepi interpretativno zbranost, razumevanje glasbene forme in značajske kontraste med stavki;
- oblikuje umetniško interpretacijo skozi logično povezovanje stavkov v večstavčnih kompozicijah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » interpretira celovito ciklično delo z razumevanjem njegove formalne zgradbe in vsebinskega razvoja;
- » izraža lastno umetniško vizijo in individualni interpretativni pristop;
- » tehnično zanesljivo in slogovno ustrezno obvlada zahtevnejše večstavčne strukture.

TERMINI

- umetniška vizija
- značajski kontrast

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Ciklična dela, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

KONCERTI IN CONCERTINI

CILJI

Dijak:

- : izvaja koncerte in concertine na pamet;
- : usvaja stilne zakonitosti;
- : razvija muzikalne prvine;
- : razvija branje not;
- : razvija tehnično spretnost;
- : spoznava slog in zgradbo cikličnih oblik;
- : spoznava agogiko in tonsko okrasje;
- : razvija interpretacijo;
- : utrjuje igro ob klavirski spremljavi.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede koncert ali concertino;
- » izkaže stilne zakonitosti in muzikalne prvine;
- » izkaže tehnično spretnost;
- » obvlada slog in zgradbo cikličnih oblik;
- » obvlada agogiko in tonsko okrasje;
- » izkaže izvajalske spretnosti ob igri s klavirsko spremljavo.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Dela izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Koncerte in concertine, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.
- » Z izvajanjem na pamet dijak usvaja gradivo globlje in bolj temeljito.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Tehnična natančnost
- » Interpretativna zbranost
- » Orientacija v notnem zapisu

DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- se pogloblja v zahtevnejšo solistično literaturo;
- izgraja umetniško izražanje z uporabo razširjenih tehnik (npr. slap, frullato, prepohana lega);
- krepi samozavest na odru ter razvija sposobnost samostojnega interpretiranja;
- razširja poznavanje slogovnih značilnosti glasbenih obdobj (klasicizem, romantika, sodobna);
- skladbe izvaja na pamet;
- izpopolnjuje komorno sodelovanje in usklajenost s pianistom;
- nadgrajuje občutek za tonsko barvitost, agogično oblikovanje in interpretativno odločnost;

I: preko spoznavanja družbeno angažirane umetnosti oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.

SC (5.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tehnično suvereno in umetniško prepričljivo interpretira zahtevnejšo solo skladbo, pri čemer vključi razširjene tehnike igranja;
- » izrazi umetniško samozavest ter interpretativno stabilnost;
- » natančno razbere in dosledno izvede sodobne notacijske zapise z upoštevanjem njihovih posebnosti;
- » interpretira dve skladbi iz različnih stilnih obdobj v sodelovanju s klavirsko spremljavo;
- » izkaže umetniško zrelost in glasbeno občutljivost v skupni igri;
- » skladbo pravilno umesti v zgodovinski in slogovni okvir ter jo interpretira skladno z njenimi značilnostmi;
- » učinkovito komunicira z glasbo na samostojen in prepričljiv način pred občinstvom.

TERMINI

○ solistična literatura ○ slap ○ frullato ○ prepohana lega ○ vibrato

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

CILJI

Dijak:

- interpretira zahtevnejša dela sodobnih slovenskih skladateljev;
- pogloblja poznavanje slovenske glasbene literature in krepi zavest o kulturni identiteti;
- umešča glasbo v nacionalni kontekst kot sredstvo za poglobljeno interpretativno izražanje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede zahtevnejše delo slovenskega skladatelja;
- » skladbo prepozna kot del širšega umetniškega in kulturnega prostora ter jo ustrezno interpretira;
- » izraža spoštovanje do slovenske glasbene ustvarjalnosti z muzikalno prepričljivo in tehnično dovršeno izvedbo.

TERMINI

- pojmi v povezavi z različnimi slogi slovenskih avtorjev

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

- » Skladbe izberemo in prilagodimo dijakovim sposobnostim.
- » Spodbujamo izvajanje na pamet, s čimer dijaki usvajajo gradivo globlje in bolj temeljito.
- » Skladbe, če ne gre za solo skladbe, dijak izvaja ob spremljavi klavirja.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Samostojnost izvajanja
- » Tehnična spretnost
- » Kontrastni značaj
- » Artikulacijska raznolikost
- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Blancou, V.: 40 études, 1. zvezek
- » Blatt, F. T.: 24 Esercizi di Meccanismo
- » Gay, E.: Études récapitulation de Technique journalière
- » Kovács, B.: Everyday scale exercises
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 1. zvezek
- » Lancelot, J.: 15 études pour clarinette
- » Lancelot, J.: 33 études assez faciles
- » Rose, C.: 32 études
- » Rose, C.: 40 Studies for Clarinet, 1. zvezek
- » Wiedemann, L.: 19 Staccato Etüden

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Boieldieu, F. A.: Sonata

- » Corelli, A.: Sonata št. 7
- » Corelli, A.: Sonata št. 10
- » Danzi, F.: Sonata v B-duru
- » Flosman, O.: Zbojnica sonatina
- » Lefèvre, J. X.: 5 Sonat iz Methode de Clarinete za klarinet in klavir
- » Marcello, B.: Sonata
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata za klarinet v Es-duru
- » Ries, F.: Sonata za klarinet v G-duru op. 29
- » Vanhal, F. V.: Sonata v Es-duru

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Donizetti, G.: Concertino v B-duru
- » Hoffmeister, F. A.: Koncert v B-duru
- » Koželuh, L.: Koncert v Es-duru
- » Rosetti, A.: Koncert v Es-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 3 v B-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 11 v Es-duru
- » Tartini, G.: Concertino

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Barat, J. Ed.: Pièce en Sol mineur
- » Blémant, L.: Bolero
- » Cahuzac, L.: Cantilene
- » Cahuzac, L.: Pastorale cévenole
- » Cavallini, E.: Adagio e Tarantella
- » Debussy, C.: Petite pièce

- » Excoffier, L.: Rapsodie Provençale
- » Grovlez, G.: Sarabande et Allegro
- » Hahn, R.: Sarabande Theme et Varie
- » Jeanjean, P.: Arabesques
- » Mangani, M.: Executive
- » Perminov, L.: Balada
- » Pierné, G.: Canzonetta
- » Stanford, C. V.: Trije intermezzi op. 13
- » von Weber, C. M.: Variacije op. 33 (Silvana)

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Ajdič, A.: Zgodba predmestja
- » Firšt, L.: Danza oscura
- » Krek, U.: Impromptu Pastoral
- » Rojko, U.: Sympathie
- » Slakan, T.: Aries
- » Srebotnjak, A.: Danse sentimentale
- » Tovornik, P.: Jaz, Charli in jutranja opravila
- » Tovornik, P.: Klarinetango

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista
- » Galper, A.: Tone, Tehnique & Staccato

» Gay, E.: Etudes récapitulation de Tehnique journalière

» Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

» Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63

» Blancou, V.: 40 études

» Blatt, F. T.: 12 Capricci op. 17

» Gambaro, V.: 21 Capricci

» Gay, E.: 30 études de style

» Karlin, I.: Vademecum klarinetista

» Kell, R.: 17 Staccato Studies

» Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 2. zvezek

» Klosé, H.: 20 études caractéristiques

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

» Beez, J.: Sonatina

» Cooke, A.: Sonata v B-duru

» Mangani, M.: Sonata

» Mozart, W. A.: Sonata v Es-duru

» Rakov, N.: Prva sonata

» Templeton, A.: Pocket Size Sonata

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

» Cimarosa, D.: Koncert v d-molu

» Donizzetti, G.: Concertino v B-duru

» Stamitz, C.: Koncert št. 11 v Es-duru

- » von Weber, C. M.: Concertino v Es-duru op. 26

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Bartók B. (Székely): Romunski plesi
- » Bozza, E.: Pulcinella
- » Busoni, F.: Elegie
- » Cavallini, E.: Adagio e Tarantella
- » Copland, A.: Nocturne
- » Decruck, F.: Cantilène
- » Gade, N. W.: Fantazijske skladbe op. 43
- » Gaubert, Ph.: Fantaisie
- » Grgin, A.: Tema z variacijami št. 1
- » Hahn, R.: Sarabande, Theme et Varie
- » Milhaud, D.: Caprice
- » Nielsen, C.: Fantasy
- » Perminov, L.: Balada
- » Ravel, M. (Hamelin): Piece en forme de Habanera
- » Rossini, G.: Fantaisie
- » Stark, R.: Walzer-Capriccio
- » Tanejev, S.: Canzona

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Glavina, B.: Capriccetto za klarinet solo
- » Krek, U.: Sarabanda za Natašo
- » Lebič, L.: Recitativ in skerco
- » Lovec, V.: Ekloga

- » Pustinek Rakar, K.: Venec treh dolin
- » Ramovš, P.: Ostinato
- » Sojar Voglar, Č.: Šala mala
- » Vidic, H.: Arcturus

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista
- » Galper, A.: Tone, Tehnique & Staccato
- » Gay, E.: Etudes récapitulation de Tehnique journalière
- » Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Blancou, V.: 40 etudes
- » Cavallini, E.: 30 Caprices
- » Giampieri, A.: 12 Studi moderni
- » Jeanjean, P.: 20 Etudes progressives et melodiques, 1. zvezek
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 3. zvezek
- » Lancelot, J.: 23 Etudes
- » Oppermann, K.: Intermediate Velocity Studies
- » Uhl, A.: 48 Etüden, 1. zvezek

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Sonatina

- » Bjelinski, B.: Sonata
- » Bochsa, C.: Grande Sonate
- » Devienne, F.: Druga sonata
- » Hoffmeister, F. A.: Sonata
- » Ladmirault, P.: Sonata
- » Mozart W. A. (Veilhan): Sonata v B-duru, K454
- » Ries, F.: Sonata v g-molu op. 29

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Crusell, B. H.: Koncert št. 2 v f-molu op. 5
- » Krommer - Kramar, F. V.: Koncert v Es-duru op. 36
- » Kurpinsky: K.: Koncert
- » Lazić, R. - Perišić, V.: Concertino
- » Mercadante, S.: Koncert v B-duru
- » Stamitz, J.: Koncert v B-duru
- » Stamitz, C.: Koncert št. 7 v Es-duru (Darmstädter)
- » von Weber, C. M.: Koncert št. 1 v f-molu op. 72

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Fantasy for B Clarinet
- » Boutry, R.: En Blue et Rouge
- » Bozza, E.: Claribel
- » Burgmüller, N.: Duo op. 15
- » Broeders, M.: Lamento for Solo Clarinet
- » Cahuzac, L.: Cantilene
- » Cahuzac, L.: Fantaisie Variée

- » Donizetti, G.: Studio Primo
- » Dukas, P.: Alla Gitana
- » Eschmann, J. C.: Zwei Fantasiestücke op. 9
- » Finzi, F.: Pet bagatel
- » Grovlez, G.: Concertino
- » Hurlstone, W. Y.: Štiri karakterne skladbe
- » Kovács, B.: Hommage a J. S. Bach
- » Marty, G.: Prva fantazija
- » Milhaud, D.: Duo Concertant
- » Pierné, P.: Canzonetta
- » Pierné, P.: Andante-Scherzo
- » Rabaud, H.: Solo de concours
- » Schumann R.(Korody-Kreutzer): Adagio in Allegro
- » Stanford, C. V.: Trije intermezzi
- » Weiner, L.: Two movements

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Adamič, B.: Tinkarin rojstni dan
- » Beovič, D.: Salint
- » Pucihar, B.: Simple Songs
- » Kamplet, R.: Fantazija za klarinet in klavir
- » Lipovšek, M.: Tri pravljice
- » Škerl, D.: Pet skladb

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Bärmann, C.: Tägliche Studien op. 63
- » Carbonare, A.: Clarinetto. Il suono: Arte e tecnica
- » Dragolič, M.: Lestvice drugače 3
- » Karlin, I.: Vade mecum klarinetista
- » Jettel, R.: Klarinetten-Schule Band 2
- » Kovács, B.: Everyday Scale Exercises

Poleg navedene literature lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno gradivo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Bitsch, B.: 12 Etudes de Rythme
- » Gambaro, G. B.: 12 Caprici
- » Grgin, A.: 17 koncertnih etud
- » Kroepsch, F.: 416 Etudes Progressives, 4. zvezek
- » Marasco, G.: 10 Studi di perfezionamento
- » Oppermann, K.: Velocity Studies - Advanced
- » Uhl, A.: 48 Etüden, 2. zvezek

Poleg navedenih etud lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SONATE IN SONATINE

Priporočena literatura:

- » Draeseke, F.: Sonata
- » Grgin, A.: Sonata
- » Harberg, A.: Sonata
- » Hindemith, P.: Sonata
- » Honegger, A.: Sonatina
- » Komauth, E.: Sonata
- » Krek, U.: Sonatina

- » Martinů, B.: Sonatina
- » Milhaud, D.: Sonatina
- » Petrić, I.: Sonata
- » Poulenc, F.: Sonata
- » Rota, N.: Sonata
- » Saint-Saëns, C.: Sonata op. 167
- » Škerl, D.: Sonatina
- » Vauda, Z.: Sonata brevis

Poleg navedenih sonat in sonatin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

KONCERTI IN CONCERTINI

Priporočena literatura:

- » Crusell, B.: Koncert št. 3 v B-duru op. 11
- » Grgin, A.: Concertino
- » Pleyel, I.: Koncert v B-duru
- » Spohr, L.: Koncert št. 1 v c-molu op. 26
- » Stamitz, C.: Koncert št. 10 v B-duru
- » von Weber, C. M.: Koncert št. 1 v f-molu op. 73

Poleg navedenih koncertov in concertinov lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Arnold, M.: Fantasy op. 87
- » Barat, J. Ed.: Solo de Concours
- » Bonard, G.: Rondo
- » Bozza, E.: Fantaisie Italienne
- » Cahuzac, L.: Arlequin
- » Cahuzac, L.: Variations sur un air du pays D'oc
- » Delmas, M.: Fantaisie Italienne
- » D'ollone, M.: Fantaisie Orientale

- » D'Rivera, P.: Three Pieces for Clarinet and Piano
- » Gaubert, Ph.: Fantaisie
- » Grgin, A.: Capriccio no. 1
- » Kovacs: B.: Hommage á ...
- » Küffner, J.: Introdukcija, tema in variacije (pripisano C. M. von Webru)
- » Lefébvre, Ch.: Fantaisie-caprice op. 118
- » Lutoslawski, W.: Plesni preludiji
- » Magnani, A.: 1er Divertissement
- » Magnani, A.: Solo de Concert
- » Marty, G.: Premiere Fantaisie
- » Messenger, H.: Solo de Concours
- » Milhaud, D.: Scaramouche
- » Penderecki, K.: Tri miniature
- » Pierné, P.: Andante-Scherzo
- » Schumann, R.: Fantazijske skladbe op. 73
- » Semler-Collery, J.: Réverie et Scherzo
- » Tomasi, T.: Introduction et danse
- » Watson, E.: Caoine
- » Weiner, L.: Ballata op. 8

Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV

Priporočena literatura:

- » Avsec, V.: Koncertantni utrip
- » Brun, B.: Štiri miniature
- » Čopi, A.: Humoreska
- » Golob, J.: Groteska
- » Habe, T.: Tako in tako
- » Mlakar, M.: Metulj
- » Pucihar, J.: Slovenec sem, Slovenec tja

- » Pustinek Rakar, K.: Emona
- » Pustinek Rakar, K.: Venec treh dolin
- » Rančigaj, L.: Preludij in Rondo
- » Šavli, P.: Floridus II
- » Vidic, H.: Arcturus
- » Vremšak, S.: Rondo

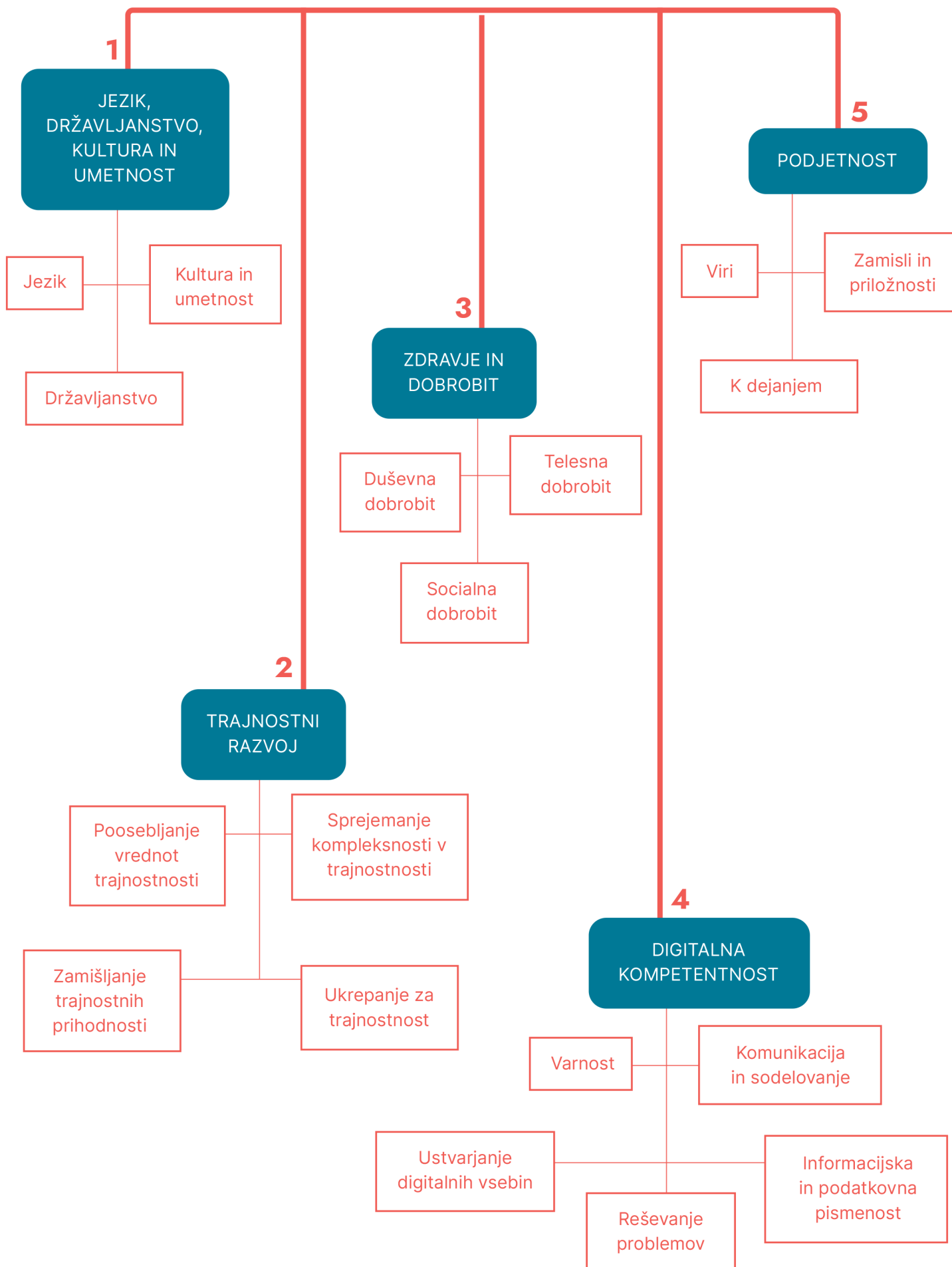
Poleg navedenih skladb lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepozna avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednosti zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.